

Протокол №4

Катышкандар – 9

Күн тартибинде каралуучу маселелер

3. Ар түрдүү маселелер.

Күн тартибиндеги маселе боюнча отурумдун төрагасы М.Ч. Осмонбаев тааныштырып, кафедранын аспиранты А. Жапаркуловдун илимий-изилдөөсүнүн 3-окуу жылындагы отчетун угууну сунуштады.

Аспирант Жапаркулов А. бир жылдык аткарган илимий иши боюнча доклад жасады.

Жапаркулов А. “Жылуулук менен камсыздоо үчүн энергияны үнөмдөөчү автономдуу түзүлүштү иштеп чыгуу жана түзүү” темасы боюнча жетекчиси менен биргеликте жыл ичинде илимий темага тиешелүү эмес 2 макала жазышып, басмадан чыгарышкан. Биринчи макала “Assesing the efferectiveness of aguatic education program in promoting environmental awareness among school children” scopus тан чыккан. Экинчи макала: “ Современные подходы к анализу сетевого трафика (NTA) и их применение для обеспечения безопасности и производительности сети” РФ дан чыккан.

2024-жылы ОшТУ га scopus ка 1 макала басмага берилген, жакында чыгат.

Илимий тема боюнча 1 макала УИАсына берилген, жакында чыгат.

Сөзгө чыккандар:

Илимий жетекчиси **ф.-м.и.д., профессор, Тапиолотов Ы.**: Жапаркулов А. аспирантыбыздын илимий иштеринин жыйынтыгы жакшы. 2025-жылы эксперименталдык түзүлүштүн үстүнөн талыкпастан эмгектенип, илимий тема боюнча бир топ жыйынтыктарды алды. Мындан сырткары темага байланыштуу адабияттар менен таанышып чыкты. 3-окуу жылында 2 макала жазып басмадан чыккан. Аспирантыбыз бир жыл ичинде ар кандай илимий-изилдөөгө байланышкан эл аралык конференцияларга, семинарларга катышып, доклад, презентацияларды жасап, теманын үстүндө үзгүлтүксүз иш алып барды. 2025-жылдын 17-октябрында УИАсында болуп өткөн “Инновационные технологии в управлении природными ресурсами и их роль в устойчивом развитии страны” аталышындагы эл аралык илимий-практикалык конференциясында доклад жасап сертификатка ээ болду.

Ф.-м.и.к., доцент, Осмонбаев М.Ч.: Аспирантыбыз А. Жапаркуловдун илим изилдөө ишинин жыйынтыгын баарыбыз уктук, ийгиликтүү иштерди аткаргандыгын эске алып, колдоп коюнуздарды сунуштайм.

Сунуш кафедранын отурумунун катышуучулары тарабынан жактырылып, добушка коюлду:

“Макул”-9

“Каршы” – жок

“Калыс” - жок

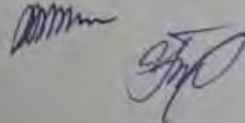
А Жапаркулов отчетун угуп жана талкуулашып ЭТФ кафедрасы

Токтом кылат.

1. Аспирант Жапаркулов А. 3-окуу жылында пландаштырылган илимий иштери толук аткарылды деп эсептелсин.
2. Аспирант Жапаркулов А. 2 макала жарыкка чыккандыгын белгилөө менен аттестациядан өтгү деп. институттун окумуштуулар кеңешинен бекитип берүүгө сунушталсын.

Эскертүү: Аспиранттын отчету кошо тиркелет.

ЭТФ кафедрасынын башчысы:



М.Ч. Осмонбаев

Катчы:

Ж. Урмат к.

Ош Мамлекеттик Университетинин Илим жана аспирантура бөлүмүнүн
3-курсунун аспиранты Жапаркулов Асилбектин илим изилдөө иштери
боюнча

ОТЧЕТУ

Окуу түрү: сырттан <https://orcid.org/0009-0007-5187-3847>

Илимий жетекчи: ф.-м.и.д., профессор Ташполотов Ысламидин

Диссертациялык жумуштун темасы: “Жылуулук менен камсыздоо үчүн энергияны үнөмдөөчү автономдуу түзүлүштү иштеп чыгуу жана түзүү”

Изилдөө объектиси: Жылуулук менен камсыздоо үчүн энергияны үнөмдөөчү автономдуу түзүлүштөр

Диссертациялык жумуштун максаты: Турак жай имараттарын жана чакан, орто ишканаларды суутек энергиясын пайдалануу менен автономдуу гибридик жылуулук жана электр менен камсыздоо түзүлүшүн иштеп чыгуу.

Изилдөөнүн жүрүшүндө төмөнкү тапшырмалар аткарылды:

- жылуулук жана электр менен камсыздоонун автономдуу системаларына анализ жүргүзүлдү;
- суутек энергиясынын негизинде автономдуу гибридик жылуулук түзүлүшүн иштеп чыгууга киришүү жасалды;
- электролиз жолу менен суутекти бөлүп алуу боюнча бир топ эксперименттер жасалды;
- илимий тема боюнча жазылган макалалар, адабияттар жана интернет булактарындагы маалыматтар менен таанып чыктым.

Кандидаттык экзамендерди тапшыруу. Илимдердин методологиясы жана философия предметинен жана англис тили предмети боюнча 2023-жылдын июнь айларында кандидаттык экзамен тапшырдым. Кандидаттык экзамендин жыйынтыгы боюнча илимдердин методологиясы жана философия предметинен 5 “эң жакшы”, англис тили предметинен 5 “эң жакшы” деген бааларды алдым. Ал эми 2024-жылдын 4-июлунда кыргыз тили предметинен «Кыргызтест» мамлекеттик мекемесине ортодон жогору В2 деңгээли боюнча тест тапшырып, кандидаттык экзаменден өттүм.



Мындан сырткары аспирантура бөлүмү боюнча уюштурулган “Илимий изилдөөлөрдүн методологиясы жана методдору”(120саат), “Педагогикалык чеберчилликтин мектеби”(120саат) сабактарына катышып, зачетторду ийгиликтүү тапшырдым.

Илимий изилдөөнүн жыйынтыгы боюнча маалыматтар:

1-эксперимент

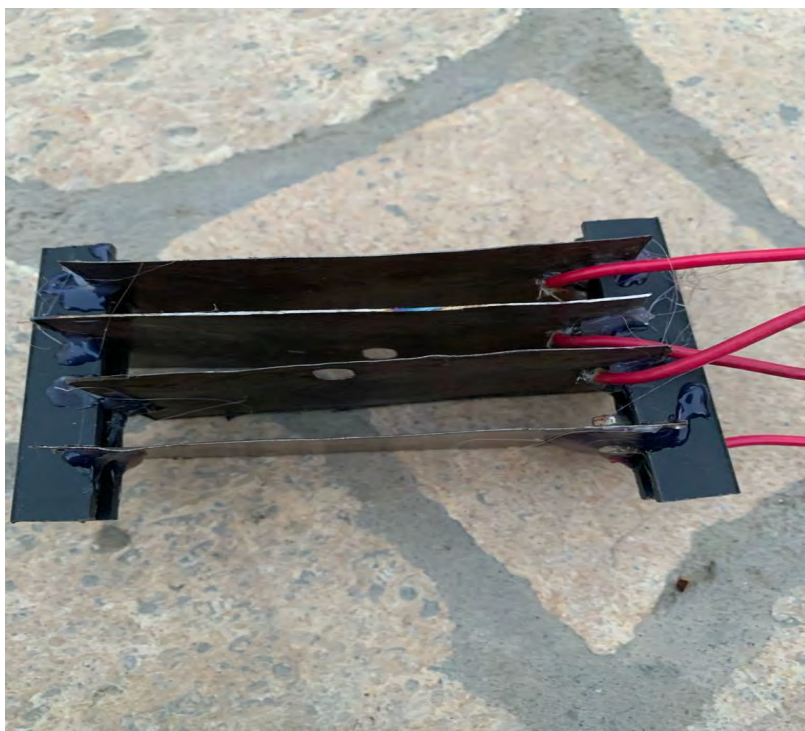


2-эксперимент

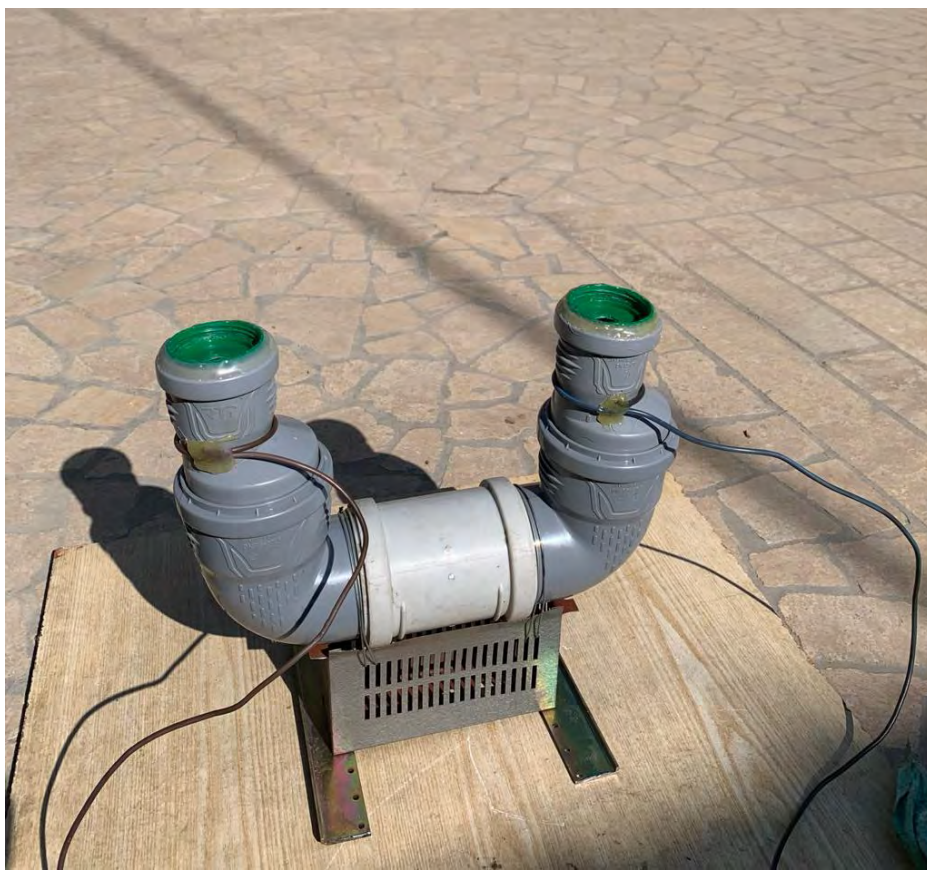




3-эксперимент



4-эксперимент



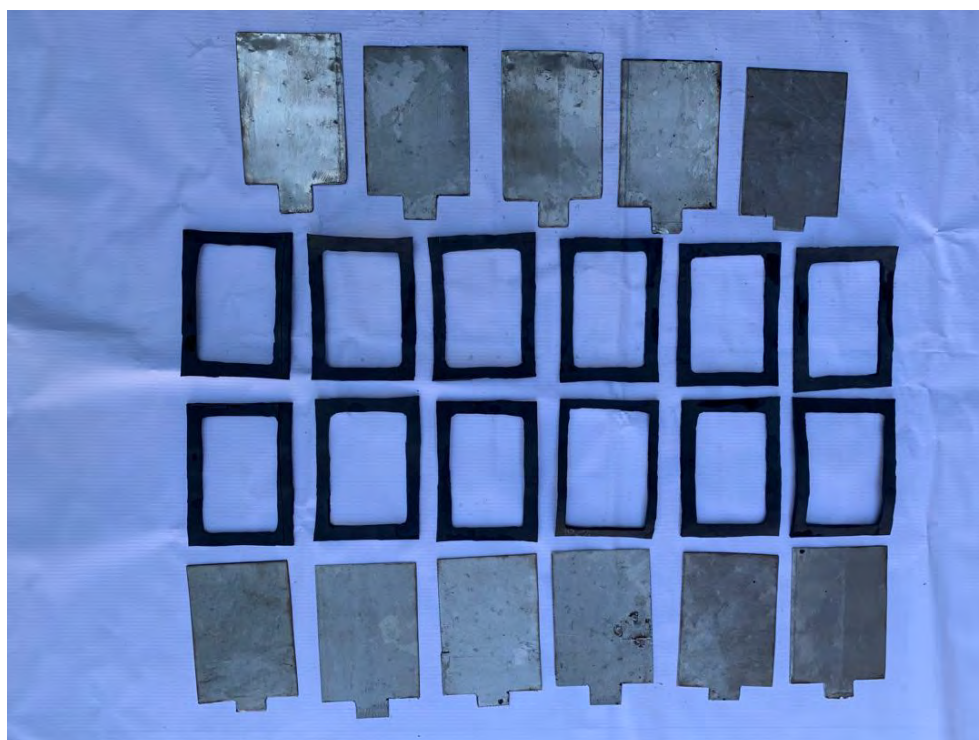
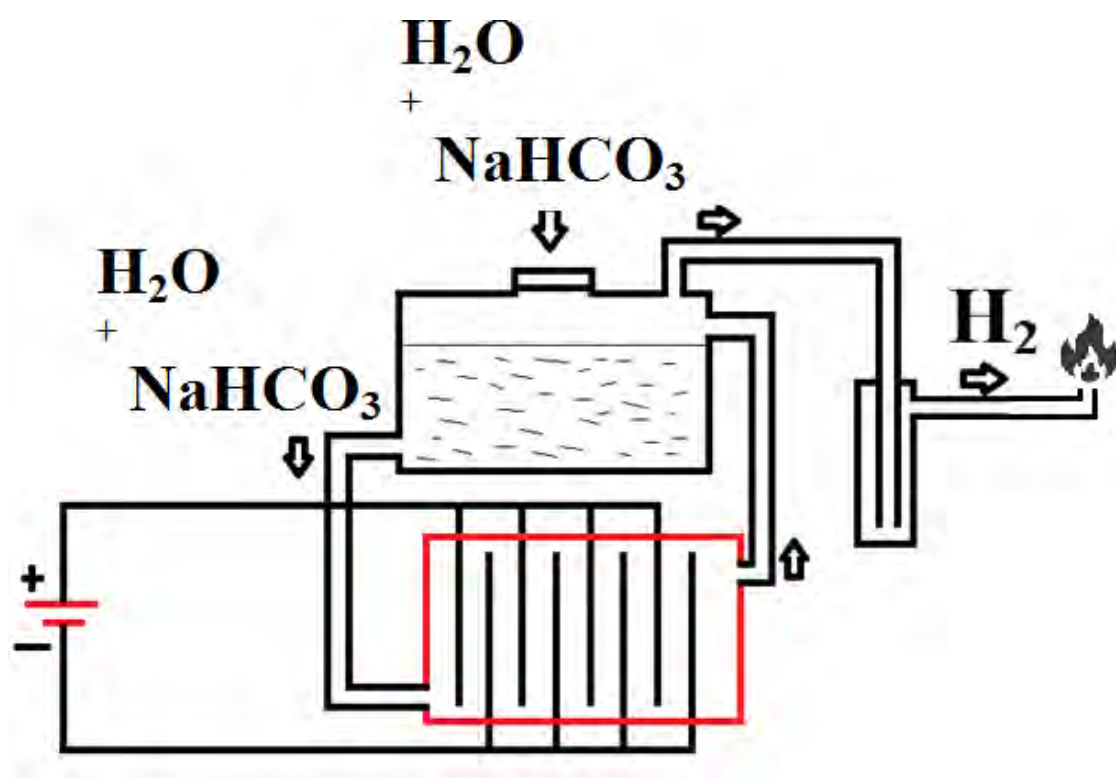


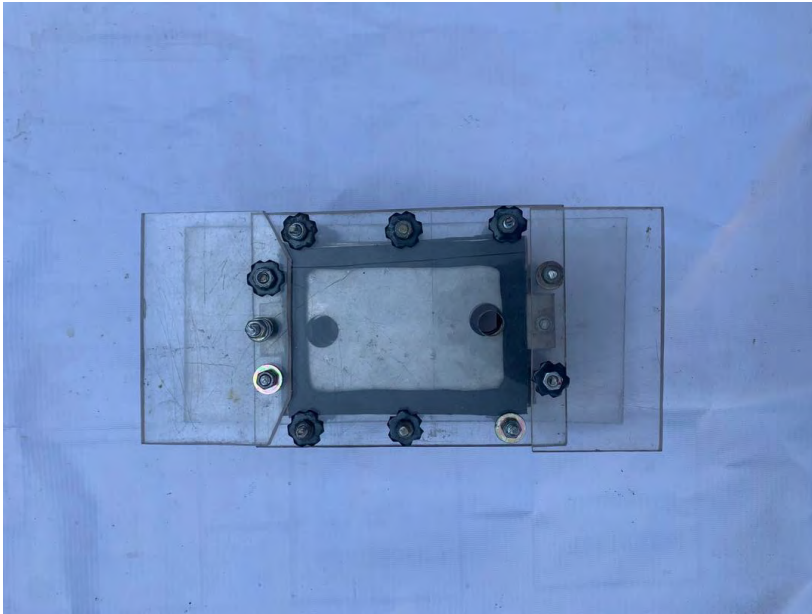
5-эксперимент





6-эксперимент жасоо үчүн түзүлүш жасалды





УДК 665.97

Омурбекова Гулзат Кочкорбаевна

доцент, кандидат технических наук,

Кыргызо-Узбекский Международный университет имени Батырала Сидыкова,

gulzat.omurbekova@mail.ru

Омурбекова Гулзат Кочкорбаевна

(доцент, технические и инженерные специальности,

Батырала Сидыков эли атындагы Кыргыз-Озбек Эл аралык университети,

gulzat.omurbekova@mail.ru

Omurbekova Gulzat Kochkorbaevna

Associate Professor; Candidate of Technical Sciences,

Kyrgyz-Uzbek International University named after Batyraly Sedykov,

gulzat.omurbekova@mail.ru

Ташполотов Ысламидин

д-р физ.-мат. наук, профессор, главный научный сотрудник,

Институт природных ресурсов Южного отделения Национальной академии наук

Кыргызской Республики; Ошский государственный университет

Ташполотов Ысламидин

Д-р физ.-мат. наук, профессор, главный научный сотрудник,

Кыргыз Республикасындагы Ылгуз жана федерациядагы Таштук болумунун

Жаратылыш байлыктары институту; Ош мамлекеттик университети,

e-mail: itashpolonov@mail.ru, +996555260554

Tashpolotov Yslamydin

Doctor of Physical and Mathematical Sciences, Professor, Chief Researcher,

Institute of natural resources in the southern branch of the National Academy of Sciences of

the Kyrgyz Republic; Osh State University;

Жапаркулов Асилбек Маматович

старший преподаватель, Ошский государственный университет

Zhaparkulov1970@mail.ru

Жапаркулов Асилбек Маматович

сая окутуучу, ОшМУ

Zhaparkulov1970@mail.ru

Zhaparkulov Asilbek Mamatovich

Senior Lecturer, Osh State University,

Zhaparkulov1970@mail.ru

Адылова Эльмира Садыжановна

старший преподаватель,

Кыргызо-Узбекский Международный университет имени Батырала Сидыкова,

A_adylova01@mail.ru

ФИЗИКО – ТЕХНИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ СОЗДАНИЯ КОМПОЗИЦИОННОГО МАТЕРИАЛА (БЕТОНА)

Аннотация. Статья посвящена физико-техническим основам создания композиционного материала (бетона). Объектом исследования является бетон изготовленный на основе кварцевого песка Озгурского месторождения, предметом исследования является определение прочности, водонепроницаемости и морозостойкости бетона.

Создана математическая модель, а также компьютерная модель для расчетов прочности, водонепроницаемости и морозостойкости бетона используя входные данные как соотношение цемента к воде, соотношение песка к щебню, температура окружающей среды, время умеренной температуры, коэффициентов гидратации цемента, коэффициентов взаимодействия вяжущего вещества с заполнителем и коэффициента созревания бетона. Данная модель позволяет обеспечить прочность, технологичность и морозостойкость бетона в зависимости от его состава и условий эксплуатации. Разработанная математическая модель с программным обеспечением можно использовать в строительных компаниях для проектирования и производства бетона.

Ключевые слова: Композиционный материал, бетон, кварцевый песок, прочность бетона, долговечность бетона, обрабатываемость бетона, морозостойкость, водонепроницаемость бетона.

4. Представлена конструктивная схема разработанного сепаратора и определены расчетным путем основные параметры;

5. Разработанная конструкция сепаратора прошла полную апробацию в производственных условиях на местах отсеивания угольной мелочи и очищения выращенного биогумуса.

Список литературы:

1. <https://fermasclad.ru/blog/oborudovanie-i-kharakteristiki/separator-printsipy-raboty-i-primeneniye-agregata/>
2. <https://fermasclad.ru/blog/oborudovanie-i-kharakteristiki/separator-printsipy-raboty-i-primeneniye-agregata/> //www.direct
3. <https://dprom.online/chindustry/novye-tehnologii-obogashheniya-uglya>
4. Савицкий, В.Я. Детали машин и основы конструирования [Текст]: учеб. пособие / А.Ю. Муйземнек, В.А. Шорин. – Пенза: ПГУ, 2019. – 134 с.
5. Детали машин и основы конструирования [Текст]: учеб. пособ. для студ., обучающихся по направлениям 110800, 150700, 241000 / [Ю.В. Воробьев, А.Д. Ковертин, Ю.В. Родионов и др.]. – Тамбов: ФГБОУВПО «ПГТУ», 2014. – 176 с.
6. Ануриев, В.И. Справочник конструктора-машиностроителя [Текст] / под ред. И.Н. Жестковой. – М.: Машиностроение, 2006. – 928 с.

DOI: <https://doi.org/10.54834/vi2.369>

Поступила в редакцию: 09.02.2024 г.

УДК 625.073

Омурбекова Г.К.

к.т.н., доц. Кыргызско-Узбекского Межд. универ. им. Б. Сыдыкова, Кыргызская Республика

Жапаркулов А.М.

преп. Ошского государственного университета, Кыргызская Республика

Салиева М.Г.

преп. Ошского технологического университета им. М. Адышева, Кыргызская Республика

БЕТОНДУН БЫШЫКТЫГЫНЫН КВАРЦ КУМУНУН ФРАКТАЛДЫК ӨЛЧӨМҮНӨН КӨЗ КАРАНДЫЛЫГЫН МОДЕЛДЕШТИРҮҮ

Бул жумушта изилдөөнүн предмети - кварц кумунун фракталдык өлчөмүнөн бетондун бекемдигинин көз карандылыгын моделдөө болуп саналат. Изилдөөнүн максаты – Таш-Көмүр жана Озгур кварц кумдарынын фракталдык өлчөмүнө бетондун бекемдигинин көз карандылыгын компьютердик моделдештирүү. Жумушта бетондун бекемдигинин кумдун фракталдык өлчөмүнө көз карандылыгы боюнча изилдөө берилген. Математикалык моделдөө ыкмаларын колдонуу аркылуу кварц кумунун фракталдык өлчөмү менен бетондун бекемдигинин ортосунда оң корреляция бар экендиги көрсөтүлгөн. Кумдун фракталдык өлчөмүнө жараша бетондун кысуу жана чоюу учурундагы бышыктыгын эсептөөгө мүмкүндүк берген модель түзүлгөн. Компьютердик моделдөө үчүн Python программасынын `numpy`, `matplotlib` `scipy.optimize` модулдары колдонулган. Иштелип чыккан компьютердик модель Таш-Көмүр жана Озгур кварц кумдарында сыноодон өткөрүлдү. Моделдөө кварц кумунун фракталдык өлчөмүнүн негизинде бетондун бекемдигин болжолдоого мүмкүндүк берет. Алынган натыйжалар бетондун курамын оптималдаштыруу жана анын бекемдигин жогорулатуу үчүн колдонулушу мүмкүн.

Негизги сөздөр: бетон; кварц куму; фракталдык өлчөм; моделдештирүү; квадраттык аппроксимация; бетондун бышыктыгы; оптимизациялоо.

УДК: 66.012.3(575.2): 339.923:061

Адылова Эльмира Садыкжановна
Кыргызско-Узбекский Междупародный Университет
имени Батырала Сыдыкова Республика Кыргызстан
Адылова Эльмира Садыкжановна
Батырала Сыдыков атындагы Кыргыз-Озбек
Эл аралык университети
Кыргыз Республикасы
Adylova Elmira Sadykzhanovna
Kyrgyz-Uzbek International University named
after Batyraly Sydykov Republic of Kyrgyzstan

Жапаркулов Асылбек Маматович
Ошский государственный университет
Республика Кыргызстан
Жапаркулов Асылбек Маматович
Ош мамлекеттик университети
Кыргыз Республикасы
Zhaparkulov Asilbek Mamatovich
Osh State University
Republic of Kyrgyzstan

Ормонова Элнура Маматкадировна
Кыргызско-Узбекский Междупародный Университет
имени Батырала Сыдыкова Республика Кыргызстан
Ормонова Элнура Маматкадировна
Батырала Сыдыков атындагы Кыргыз-Озбек
Эл аралык университети
Кыргыз Республикасы
Ormonova Elnura Mamatkadirovna
Kyrgyz-Uzbek International University
named after Batyraly Sydykov Republic of Kyrgyzstan

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНДАГЫ ЭНЕРГЕТИКАЛЫК КРИЗИСТИН НЕГИЗГИ СЕБЕПТЕРИН АНАЛИЗДӨӨ

Аннотация. Макалала бул кыйсейге ебелге түзгөн негизги факторлор каралып чыкты. Изилөөнүнүн объектиси болуп, Кыргыз Республикасындагы энергетикалык каатчылыктын себептерин аныктоо, аларга предмет и болуп, Кыргыз Республикасындагы энергетикалык каатчылыктын жолундагы инфраструктураны изилдоо эсептелинет. Кыргыз Республикасы үчүн электр энергетикасы олгого маанилүү тармак болуп саналат. Борбордук Азияда жайгашкан мамлекеттердин ичинен Кыргыз Республикасы акыркы он жылдыкта өлүктүү энергетикалык кыймылго туш болду. Ондүрүлгөн электр энергиясынын негизги бөлүгү экономиканы түзгүзүүгө оор жайга, айыл чарба өндүрүшүнө жана башкаларга кетет. Кыргыз Республикасы суу ресурстарына

УДК 004 Рысбек уулу М., Ажимуратов П.Н., Жапаркулов А.М.

Рысбек уулу М.

магистрант

Кыргызско-Узбекский университет им. Б. Сыдыкова

(г. Ош, Кыргызская Республика)

Ажимуратов П.Н.

преподаватель

Кыргызско-Узбекский университет им. Б. Сыдыкова

(г. Ош, Кыргызская Республика)

Жапаркулов А.М.

преподаватель

Ошский государственный университет

(г. Ош, Кыргызская Республика)

**СОВРЕМЕННЫЕ ПОДХОДЫ К АНАЛИЗУ СЕТЕВОГО ТРАФИКА
(NTA) И ИХ ПРИМЕНЕНИЕ ДЛЯ ОБЕСПЕЧЕНИЯ
БЕЗОПАСНОСТИ И ПРОИЗВОДИТЕЛЬНОСТИ СЕТИ**

***Аннотация:** в данной статье рассматривается анализ сетевого трафика (NTA) в современных цифровых сетях. NTA представляет собой процесс сбора, анализа и интерпретации данных о сетевом трафике для получения ценной информации о работе сети, ее безопасности и потенциальных проблемах.*



Assessing the effectiveness of aquatic education program in promoting environmental awareness among school children

Nodir Khodjaev^{1*}; Shukhrat Boymuradov²; Shakhnoza Jalolova³; Asilbek Zhaparkulov⁴; Surayyo Dostova⁵; Feruz Muhammadiyev⁶; Charos Abdullayeva⁷; Kurbonaliy Zokirov⁸

Received: 14 August 2024; Revised: 13 September 2024; Accepted: 08 November 2024; Published: 10 December 2024

Abstract

An essential part of helping kids improve their physical literacy is aquatic education. In addition to encouraging participation in various water environments, aquatic abilities like swimming, floating, and safe entry/exit may save lives in an emergency. Children in industrialized nations are usually trained in swimming pools while being closely watched. Children and babies are frequently observed learning to swim while using supportive devices, such as buoyancy aids. Surprisingly, though, there is conflicting research regarding the best ways and locations for kids to acquire aquatic skills. Various vast water oceanic living spaces and works on, remembering swimming for every so often overwhelmed places, have been reported in less evolved countries with restricted admittance to pools and assets for individual guidance. Considering that suffocating rates are higher in less evolved nations overall than in created ones, there is a critical requirement for more exploration on such strategies. One could fight that learning in pools doesn't give the potential chance to secure the entire range of versatile necessary capacities in different untamed water circumstances, for example, arranging waves and flows, drifting while at the same time wearing apparel, or settling on life-saving decisions. As a result, numerous nations have seen a trend toward teaching in open water settings.

Keywords: Aquatic education, Aquatic skills

1*- Tashkent International University of Education, Uzbekistan. Email: s.science@internet.ru, ORCID: <https://orcid.org/0009-0003-5140-9463>

2- Tashkent Medical Academy, Uzbekistan. Email: sh.boymurodov@tma.uz, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2379-1592>

<https://injoere.com/article/6/72574/>

«Корреляционно-регрессионный анализ и математическое моделирование пожарной статистики Кыргызской Республики» деген темадагы макала Ош ТУга берилген. Жакынкы аралыкта скопустаан чыгат.

УИАсынын “Жаратылыш ресурстары” институту уюштурган эл аралык конференцияга “**Жылуулук менен камсыздоо үчүн энергияны үнөмдөөчү суутектин негизиндеги автономдуу түзүлүштү иштеп чыгуу**” деген темадагы макала берилди

Адабияттар менен таанышуу:

1. Разложение воды на кислород и водород.
<https://www.google.com/search?>
2. Водородная энергетика. Перспективы развития.
<https://www.google.com/>
3. Способ разложение воды на кислород и водород.
<https://edrid.ru/rid/218.016.abc4.html>

Илимий семинарларга, конференцияларга катышуу катышуу:

1. 2023-жылдын январь айында ОшМУнун аспирантура жана докторантура бөлүмү тарабынан 1-курстар үчүн уюштурулган “Илимий-изилдөө иштерине киришүү” деген темада практикалык семинарга катыштым.
2. 2023-жылдын 13-октябрында Ош МУда өткөн Кыргызстан жана Россия мамлекеттеринин ЖОЖдорунун реторлорунун III форумуна карата уюштурулган илимий-практикалык семинарына катыштым.
3. 2023-жылдын 11-ноябрында ОшМУнун аспирантура жана докторантура бөлүмү тарабынан 1-курстар үчүн уюштурулган “Аспиранттардын иш-милдеттери жана алардын уюштурулушу” деген темада практикалык семинарга катыштым.
4. КЫРГЫЗКО-УЗБЕКСКИЙ МЕЖДУНАРОДНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ Б.СЫДЫКОВА. Международная научно-практическая конференция "Актуальные проблемы и перспективы развития фундаментальных и прикладных наук в эпоху цифровизации" посвященной 75-летию первого ректора, академика М.Т. Мамасаидова



5. Ош Малекеттик Университети. Ош МУнун 85 жылдыгына арналган "Математиканын, физиканын, техниканын жана информациялык технологиялардын актуалдуу маселелери жана математика, физика, информатика мугалимдерин даярдоодогу азыркы тенденциялар" аталышындагы илим жумалыгы



6. ОШСКИЙ ТЕХНОЛОГИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ М.М. АДЫШЕВА. Международный научно-практической конференции "Управление цифровыми технологиями в поддержки устойчивого развития инновационной экономики" посвященной 70-летию и памяти Сеитова Болотбека Мукаевича



7. Ош Малекеттик Университети. Ош МУнун 85 жылдыгына жана КРнын билим берүүсүнө эмгек сиңирген кызматкер, Кыргызстан Ленин комсомолуну сыйлыгынын лауреаты, ф.-м.и.к., доцент Абдувалиев Абдыганы Осмоновичтин 70жылдыгына жана илимий педагогикалык ишмердүүлүгүнүн 50 жылдыгына арналган “Математиканын, физиканын жана билим берүүдөгү маалымат технологияларынын актуалдуу маселелери” аттуу эл аралык илимий-практикалык конференция



8. УИАсынын “Жаратылыш ресурстары” институту. Международная научнопрактическая конференция «ИНОВАЦИОННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ В УПРАВЛЕНИИ ПРИРОДНЫМИ РЕСУРСАМИ И ИХ РОЛЬ В УСТОЙЧИВОМ РАЗВИТИИ СТРАНЫ».



Азырынча илимий иштин үстүндө эксперименттер жүрүп жатат.

Аспирант:

Жапаркулов А.М.

Илимий жетекчи ф.-м.и.д.,

профессор:

Ташполотов Ы.